

TIYATRO

Opal dünyasını "herkese sevgi," üstüne kurmuştu

Çirkinliğini bile bir iyimserliğe bağlayan Opal, kendini öldürmek isteyenlerin hırslarını bile iyimserlik ve dostlukla boğdu.

Başkentteki Özel Tiyatrolardan «Meydan Sahneleri» de sezonu ay sonunda kapatıyor. Bir kaç gün sonra yurt içi turnelerine çıkacak olan sanatçıların Büyük Meydan Sahnesinde temsil ettikleri «Herkesin Sevgilisi» adlı ilginç bir oyunlarını seyrettik. Eserin asıl adı «Everybody Loves Opal». John Patrick adlı bir Amerikan yazarın eseri bu. Son kuşak Amerikan Tiyatro yazarlarının en ünlülerinden John Patrick.

Kaybolan bir yarışma

Bundan yıllarca evvel Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bir yarışmanın sonucu aradan üç yıla yakın bir zaman geçtiği halde ilan edilmemiştir.

1964 yılında Milli Eğitim Bakanlığı bir yarışma düzenliyor: Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın eserlerini oyunlaştırma yarışması. Bu yarışmaya katılan sanatçıların Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın herhangi bir romanını, ya da hikâyesini oyun haline çevireceklerdi. Yarışmaya pek çok sanatçı katılıyor. Yarışma 1965 yılında sonuçlanacak, kazanan eserler ise 1966 yılında sahnelenecekti. Aradan yılların geçmesine rağmen bu yarışmanın ne olduğu bilinmemekte, ilgililerce de bir açıklama yapılmamaktadır.

Hemen hemen her eseri pek çok dile çevrilmiş Amerika ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde sahnelenmiş. Sanatçı şimdideki 25 eser yazmış. Çayhane, acıacı kalb, herkesin sevgilisi bunların en ünlülerinden.

Opal Kronikie çöplere atılmış ötebeler topluyarak gerekli yerlere satan çok fakir bir kadın. Bütün hayatı çöplükler ve süprütüler üzerinde kurlmuş. Ta anadan babadan görme bir çöplükçü kadın bu Opal. Babası da, dedesi hep çöp ve çöplük üstüne kurmuş hayatlarını.

Çok yaşlı, çirkin ve kimsesiz Opal Kronikie. Şehrinde tu kenarlarında, uzak bir köşesinde virane bir yerde yaşamaktadır. Opal çok iyimserdir. Herkesi ve her şeyi sevmektedir. En onulmaz, en karanlık mutsuzlukları bile iyiye yorar. Opal çok mu çirkin? Hemen bir iyimserlik felsefesi kurar: «Çirkin olmanın da faydası var' Çünkü güzelliği kaybetmek korkusu bizden uzaktır.» Opal her yeni günü bir başka duygululukla sevmektedir. Öyle ki, «Hergüne o kadar iyimser başlıyor ki, neredeyse güneş batmaktan vazgeçecek.»

Opal hayatını böyle bir iyimserlik üstüne kurmuştur. Onun için «Eski olaylarla yeni olaylar arasında hiç bir fark yok. Yalnız isimler ve yerler değişiyor.» İşte Opal'ın hayatında böyle bir yeknesaklıkta vardır.

Fakat bir olay hayatını değiştiriyor. Opal, çöplüklerden, şuradan buradan topladığı parfüm şişelerini güzel bir kadına satmaktadır. Bu güzel kadın ise, iki ortağı ile kaçak parfüm yapmakta ve satmaktadır. Bir gün bu güzel kadın Opal'ın evine şişe için konuşmaya gelir. Bu Opal'ın hayatında büyük bir olaydır. Bu kadın Gloria Gulock'tur. Opal bu genç ve güzel kadına hayrandır. Bu hayranlığını şöyle ifade eder: «Bu evde her şey eski ve hurpanı. Buraya yeni ve güzel olarak giren bir tek şey var: o da, sensin Gloria» der.

Fakat kaçak parfüm yapan şebeke basılmıştır. Prof. Bradford Winter, Solomon Bozo; Gloria'nın arkasından Opal'ın viraneliğine gelirler. Bunlar hemen zengin olmak çok paraya kavuşmak sevdası içinde yanıp tutuşmaktadır. Çeşitli sabıkaları vardır. Öyle ki, zengin olmak için soygun ya pabillerler, adam öldürebilirler. Her şey yapabilirler. Polis de peşlerindedir. Bunlar, Opal'ın evinde kalmaya, karar verirler. Küçük bir para ile buraya kiracı olurlar. Gloria, Bradford ve Solomon Bozo bir cinayet planı hazırlarlar. Opal'ı hayat sigortası yapacaklar. Onu öldürecekler ve hayat sigortasından aldıkları parayı paylaşacaklardır. Çeşitli planlar kurarlar. Her kurulan plan sonunda Opal inanılmayacak bir şekilde kurtulur. Ve her kurtuluşunda da kendisini öldürmek için planı bulan ve uygulayanı yapan kendisinin hayatını kurtarıcıdır. Ona daha çok yürekte bağlanır, ona daha çok iyilik etmek ister, kul köle olur. Bu aşırı ve büyük davranışlar kötü plan sahiplerini çok yıkar. İlk ölüm planının bulucu ve tatbikçisi Gloria, sonunda Opal'ın bir numaralı savunucusu olur. İkinci ölüm planını uygulayan Solomon Bozo hayatı boyunca suç işlemiştir. O kadar ki, «Ben bankadan namuslu bir çek bozdururken bile yüzüm kızarırsın» der Bozo. Ama o da, Opal'ı öldüremeyince, bozulur yıkılır.

Opal yine bir iyimserliğe yasar. Bu iyimserlik ise evindeki üç kiracı, kendi ölümünü gözlüyor üç kiracıdır. Artık Prof. Bradford dayanamaz. Opal mutlaka ölmeli ve sigorta paralarına kavuşmalıdır. Opal'ı uyku ile uyutur. Onu gözle yakmak ister. O sırada eve, vakityle Opal'ın iyilik yaptığı Polis Joe Jankie gelir. Opal yakılmak üzere iken kurtarılır. Fakat Opal yine dostlarını polise vermez. Bu kadar büyük insanı gösteriler karşısında üç canı kiracı suçlarını itiraf ederler. İşte bu Opal'ı yıkmıştır. Demek bu zamana kadar kendisine gösterilen dostluk yalandı ha.. Hem bu işler sırf para içindi ha.. Opal artık yıkılmıştır. Para ve dostluğu yanyana koyamaz. Para haa. Halbuki Opal'ın milyonlarca doları vardır. Önce eski bir pardestinin içinde sakladığı binlerce doları çıkarır odanın ortasına yığar. Daha sonra viranesinin çeşitli yerlerinde sakladığı binlerce, onbinlerce doları odanın ortasına yığar.

Güzel bir eser herkesin sevgilisi. Oyuna pek çok şey katan Esin Avcı Opal Kronikie'yi oynamaktadır. Gloria Gulock'u Meral Özen, Prof. Bradford'u Nedim Göknil, Solomon Bozo'yu İhsan Sanıvar, Doktoru Zihni Göktaç, Polis Joe Jankie'yi Kenan Işık, Mr. Tanner rolünü de tek bir kedi oynamıştır.

Herkesin Sevgilisi'nde arkada soldan sağa Kenan Işık, Meral Özen, Zihni Göktaç. Önde soldan sağa Nedim Göknil, Esin Avcı, İhsan Sanıvar. Kucakta Mr. Tanner (kedi).